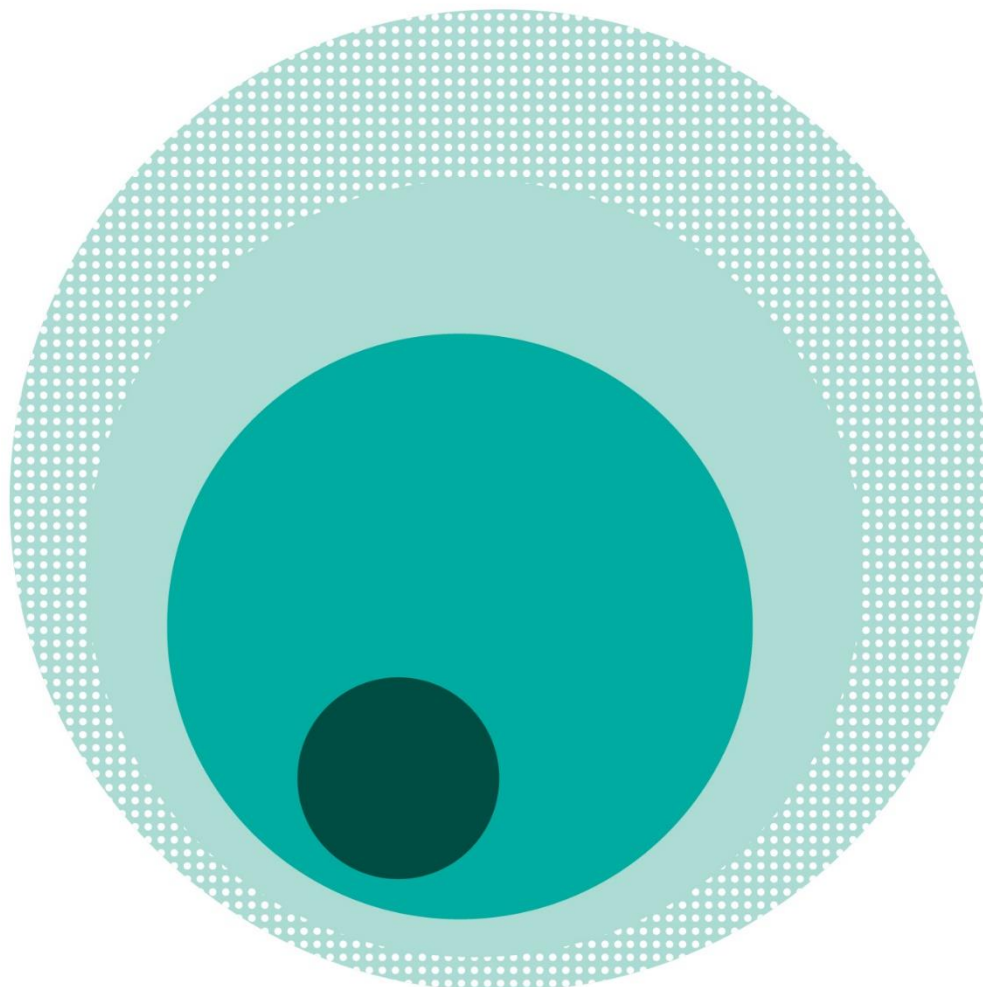

**GRUPA KAPITAŁOWA ZAKŁAD
BUDOWY MASZYN „ZREMB - CHOJNICE”**

SPRAWOZDANIE NIEZALEŻNEGO BIEGŁEGO REWIDENTA
Z BADANIA ROCZNEGO SKONSOLIDOWANEGO
SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO
NA DZIEŃ 31.12.2018 R.

01.05.2019 R.

SPRAWOZDANIE NIEZALEŻNEGO BIEGŁEGO REWIDENTA

Dla Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy i Rady Nadzorczej Jednostki dominującej

Sprawozdanie z badania rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Opinia z zastrzeżeniem

Przeprowadziliśmy badanie rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej Zakład Budowy Maszyn „ZREMB – CHOJNICE” („Grupa Kapitałowa”), w której Jednostką dominującą jest Zakład Budowy Maszyn „ZREMB – CHOJNICE” S.A. („Jednostka dominująca”) z siedzibą w Chojnicach, które zawiera skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej na dzień 31.12.2018 r. oraz skonsolidowany rachunek zysków i strat, skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów, skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym, skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych za rok zakończony w tym dniu oraz informację dodatkową zawierającą opis przyjętych zasad rachunkowości i inne informacje objaśniające („skonsolidowane sprawozdanie finansowe”).

Naszym zdaniem, za wyjątkiem kwestii opisanej w sekcji „Podstawa opinii z zastrzeżeniem”, załączone skonsolidowane sprawozdanie finansowe:

- przedstawia rzetelny i jasny obraz sytuacji majątkowej i finansowej Grupy Kapitałowej na dzień 31 grudnia 2018 r. oraz jej wyniku finansowego i przepływów pieniężnych za rok obrotowy zakończony w tym dniu zgodnie z mającymi zastosowanie Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej zatwierdzonymi przez Unię Europejską oraz przyjętymi zasadami (polityką) rachunkowości;
- jest zgodne co do formy i treści z obowiązującymi Grupę Kapitałową przepisami prawa oraz statutem Jednostki dominującej.

Niniejsza opinia jest spójna ze sprawozdaniem dodatkowym dla Komitetu Audytu, które wydaliśmy dnia 01.05.2019 r.

Podstawa opinii z zastrzeżeniem

Na dzień 31.12.2018 Jednostka dominująca nie dokonała inwentaryzacji, jak również nie wyceniła produkcji w toku oraz wyrobów gotowych. Koszty realizowanych zleceń, których sprzedaż nastąpiła po dniu bilansowym obciążyły wynik finansowy roku 2018. Nie byliśmy w stanie uzyskać odpowiednich i wystarczających dowodów badania dotyczących wartości produkcji w toku oraz wyrobów gotowych, jakie powinny zostać wykazane w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej. W konsekwencji nie jesteśmy w stanie wypowiedzieć się, co do wpływu tego błędu na wykazany w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym wynik finansowy oraz kapitały własne.

Nasze badanie przeprowadziliśmy zgodnie z Krajowymi Standardami Badania w brzmieniu Międzynarodowych Standardów Badania przyjętymi uchwałą 3430/52a/2019 Krajowej Rady Biegłych Rewidentów z dnia 21 marca 2019 r. w sprawie krajowych standardów badania oraz innych dokumentów („KSB”) oraz stosownie do ustawy z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym („Ustawa o biegłych rewidentach” – Dz.U. poz. 1089 z późn. zm.) oraz Rozporządzenia UE nr 537/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie szczegółowych wymogów dotyczących ustawowych badań sprawozdań finansowych jednostek interesu publicznego („Rozporządzenie UE” – Dz. U. UE L158). Nasza odpowiedzialność zgodnie z tymi standardami została dalej opisana w sekcji naszego sprawozdania *Odpowiedzialność biegłego rewidenta za badanie skonsolidowanego sprawozdania finansowego*.

Jesteśmy niezależni od Spółek Grupy zgodnie z Kodeksem etyki zawodowych księgowych Międzynarodowej Federacji Księgowych („Kodeks IFAC”) przyjętym uchwałami Krajowej Rady Biegłych Rewidentów oraz z innymi wymogami etycznymi, które mają zastosowanie do badania sprawozdań finansowych w Polsce. Wypełniliśmy nasze inne obowiązki etyczne zgodnie z tymi wymogami i Kodeksem IFAC. W trakcie przeprowadzania badania kluczowy biegły rewident oraz firma audytorska pozostali niezależni od Jednostki dominującej zgodnie z wymogami niezależności określonymi w Ustawie o biegłych rewidentach oraz w Rozporządzeniu UE.

Uważamy, że dowody badania, które uzyskaliśmy są wystarczające i odpowiednie, aby stanowić podstawę dla naszej opinii.

Kluczowe sprawy badania

Kluczowe sprawy badania są to sprawy, które według naszego zawodowego osądu były najbardziej znaczące podczas badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego za bieżący okres sprawozdawczy. Obejmują one najbardziej znaczące ocenione rodzaje ryzyka istotnego zniekształcenia, w tym ocenione rodzaje ryzyka istotnego zniekształcenia spowodowanego oszustwem. Do spraw tych odnieśliśmy się w kontekście naszego badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego jako całości oraz przy formułowaniu naszej opinii oraz podsumowaliśmy naszą reakcję na te rodzaje ryzyka, a w przypadkach, w których uznaliśmy za stosowne przedstawiliśmy najważniejsze spostrzeżenia związane z tymi rodzajami ryzyka. Nie wyrażamy osobnej opinii na temat tych spraw.

Kluczowa sprawa badania	Jak nasze badanie odniosło się do tej sprawy
<p>Przychody ze sprzedaży</p> <p>Wartość przychodów ze sprzedaży prezentowanych w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym sporządzonym na dzień 31.12.2018 wynosi 31.956 tys. PLN.</p> <p>Zgodnie z polityką rachunkowości przyjętą przez Zarząd Jednostki dominującej, przychody ze sprzedaży ujmowane są w wartości godziwej zapłat otrzymanych lub należnych i reprezentują należności za produkty, towary i usługi dostarczone w ramach normalnej działalności gospodarczej, po pomniejszeniu o rabaty, podatek od towarów i usług i inne podatki związane ze sprzedażą.</p> <p><i>Odniesienie do ujawnień w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym</i></p> <p>W punkcie nr 6.12 dodatkowych informacji i objaśnień do skonsolidowanego sprawozdania finansowego zostały przedstawione zasady ujmowania przychodów ze sprzedaży.</p>	<p>Nasze procedury w kwestii zidentyfikowanej kluczowej sprawy badania obejmowały między innymi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ocenę zgodności polityki rachunkowości z odpowiednimi standardami sprawozdawczości finansowej (MSSF 15), - udokumentowanie zidentyfikowanych procesów oraz ocena adekwatności kluczowych mechanizmów kontrolnych Jednostki dominującej; dla wybranych kontroli przeprowadzenie testów ich operacyjnej efektywności, - szczegółowe badania wiarygodności w odniesieniu do sprzedaży dokonanej przez Jednostkę dominującą w 2018 roku oraz dla losowo wybranej próby dokonanie uzgodnienia przychodów do dokumentacji źródłowej, - dla sprzedaży dokonanej przez Jednostkę dominującą z końca roku 2018 i początku roku 2019 sprawdzono istotne faktury sprzedaży w celu weryfikacji prawidłowości ujęcia faktur sprzedaży na przełomie okresów, - analizę spłat po dniu bilansowym należności handlowych wykazanych na dzień 31.12.2018, - analizę transakcji nietypowych i korekt

dokonanych po dniu bilansowym,

- ocenę poprawności i kompletności ujawnień w sprawozdaniu finansowym dotyczących przychodów ze sprzedaży.

Ryzyko zagrożenia kontynuacji działalności w związku z restrukturyzacją Jednostki dominującej

Wobec Jednostki dominującej w 2018 r. było prowadzone postępowanie restrukturyzacyjne, które zakończyło się w związku z przyjęciem układu przez wierzycieli i jego zatwierdzeniem przez sąd postanowieniem z dnia 5 grudnia 2018 r. (prawomocnym od dnia 28 grudnia 2018 r.).

Przy sporządzaniu skonsolidowanego sprawozdania finansowego Zarząd Jednostki dominującej dokonuje oceny zdolności Grupy do kontynuowania działalności. Jeżeli w trakcie dokonywania oceny Zarząd Jednostki dominującej jest świadomy występowania istotnych niepewności dotyczących zdarzeń lub okoliczności, które mogą nasuwać poważne wątpliwości co do zdolności Grupy do kontynuowania działalności, Grupa ujawnia istnienie tych niepewności.

Zagadnienie zostało określone jako kluczowe ze względu fakt, że zasada kontynuacji działalności jest w myśl przepisów jedną z podstawowych zasad stosowanych do sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego, która ma bezpośredni wpływ na sposób wyceny wszystkich wykazanych w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym aktywów i zobowiązań.

Nasze procedury w kwestii zidentyfikowanej kluczowej sprawy badania obejmowały między innymi:

- analizę warunków postanowienia Sądu z dnia 5 grudnia 2018 r. zatwierdzającego układ przyjęty przez zgromadzenie wierzycieli w toku przyspieszonego postępowania układowego,
- sprawdzenie prawidłowości rozliczenia układu w księgach Jednostki dominującej i przyjętych przez Zarząd Jednostki dominującej założeń związanych z ujęciem księgowym postanowień układu,
- sprawdzenie realizacji postanowień zawartych w układzie z wierzycielami po dniu bilansowym,
- sprawdzenie czy skonsolidowane sprawozdanie finansowe zawiera wszystkie niezbędne informacje dotyczące postępowania układowego i wpływu jakie zatwierdzenie układu wywiera na skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy,
- analizę planów finansowych Jednostki dominującej za rok 2018 i 2019 wraz z analizą realizacji planów za rok badany,
- analizę podjętych przez Jednostkę dominującą działań mających na celu poprawę wyników w kolejnych okresach sprawozdawczych,
- analizę kluczowych wskaźników ekonomicznych pozwalających ocenić zdolność Grupy do kontynuacji działalności,

---

Odniesienie do ujawnień w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym

- sprawdzenie czy skonsolidowane sprawozdanie finansowe zawiera właściwy opis zdarzeń i uwarunkowań, które wskazują na zdolności Grupy do kontynuacji działalności.

Ocena Zarządu Jednostki dominującej w zakresie zdolności Grupy do kontynuacji działalności została opisana w punkcie nr 8 „Kontynuacja działalności Spółek Grupy” wprowadzenia do skonsolidowanego sprawozdania finansowego. W nocie 39 „Informacje dotyczące przyspieszonego postępowania układowego ZREMB-CHOJNICE” S.A Zarząd Jednostki dominującej przedstawił kluczowe informacje dotyczące postępowania układowego oraz sposobu jego rozliczenia w księgach Jednostki dominującej.

Odpowiedzialność Zarządu i Rady Nadzorczej Jednostki dominującej za skonsolidowane sprawozdanie finansowe

Zarząd Jednostki dominującej jest odpowiedzialny za sporządzenie skonsolidowanego sprawozdania finansowego, które przedstawia rzetelny i jasny obraz sytuacji majątkowej i finansowej i wyniku finansowego Grupy Kapitałowej zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej zatwierdzonymi przez Unię Europejską, przyjętymi zasadami (polityką) rachunkowości oraz obowiązującymi Grupę przepisami prawa i statutem, a także za kontrolę wewnętrzną, którą Zarząd uznaje za niezbędną aby umożliwić sporządzenie skonsolidowanego sprawozdania finansowego niezawierającego istotnego zniekształcenia spowodowanego oszustwem lub błędem.

Sporządzając skonsolidowane sprawozdanie finansowe Zarząd Jednostki dominującej jest odpowiedzialny za ocenę zdolności Grupy Kapitałowej do kontynuowania działalności, ujawnienie, jeżeli ma to zastosowanie, spraw związanych z kontynuacją działalności oraz za przyjęcie zasady kontynuacji działalności jako podstawy rachunkowości, z wyjątkiem sytuacji kiedy Zarząd albo zamierza dokonać likwidacji Grupy Kapitałowej, albo zaniechać prowadzenia działalności albo nie ma żadnej realnej alternatywy dla likwidacji lub zaniechania działalności.

Zarząd Jednostki dominującej oraz Członkowie Rady Nadzorczej Jednostki dominującej są zobowiązani do zapewnienia, aby skonsolidowane sprawozdanie finansowe spełniało wymagania przewidziane w Ustawie z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości („Ustawa o rachunkowości” – Dz. U. z 2019 r. poz. 351 z późn. zm.). Członkowie Rady Nadzorczej Jednostki dominującej są odpowiedzialni za nadzorowanie procesu sprawozdawczości finansowej Grupy Kapitałowej.

Odpowiedzialność biegłego rewidenta za badanie skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Naszymi celami są uzyskanie racjonalnej pewności czy skonsolidowane sprawozdanie finansowe jako całość nie zawiera istotnego zniekształcenia spowodowanego oszustwem lub błędem oraz wydanie sprawozdania z badania zawierającego naszą opinię. Racjonalna pewność jest wysokim poziomem pewności ale nie gwarantuje, że badanie przeprowadzone zgodnie z KSB zawsze wykryje istniejące istotne zniekształcenie. Zniekształcenia mogą powstawać na skutek oszustwa lub błędu i są uważane za istotne, jeżeli można racjonalnie oczekiwać, że pojedynczo lub łącznie mogłyby wpłynąć na decyzje gospodarcze użytkowników podjęte na podstawie tego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Zakres badania nie obejmuje zapewnienia co do przyszłej rentowności Grupy Kapitałowej ani efektywności lub skuteczności prowadzenia jej spraw przez Zarząd Jednostki dominującej obecnie lub w przyszłości.

Podczas badania zgodnego z KSB stosujemy zawodowy osąd i zachowujemy zawodowy sceptycyzm, a także:

- identyfikujemy i oceniamy ryzyka istotnego zniekształcenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego spowodowanego oszustwem lub błędem, projektujemy i przeprowadzamy procedury badania odpowiadające tym ryzykom i uzyskujemy dowody badania, które są wystarczające i odpowiednie, aby stanowić podstawę dla naszej opinii. Ryzyko niewykrycia istotnego zniekształcenia wynikającego z oszustwa jest większe niż tego wynikającego z błędu, ponieważ oszustwo może dotyczyć zmyślenia, fałszerstwa, celowych pominięć, wprowadzenia w błąd lub obejścia kontroli wewnętrznej;
- uzyskujemy zrozumienie kontroli wewnętrznej stosowanej dla badania w celu zaprojektowania procedur badania, które są odpowiednie w danych okolicznościach, ale nie w celu wyrażenia opinii na temat skuteczności kontroli wewnętrznej Grupy Kapitałowej;
- oceniamy odpowiedniość zastosowanych zasad (polityki) rachunkowości oraz zasadność szacunków księgowych oraz powiązanych ujawnień dokonanych przez Zarząd Jednostki dominującej;
- wyciągamy wnioski na temat odpowiedniości zastosowania przez Zarząd Jednostki dominującej zasady kontynuacji działalności jako podstawy rachunkowości oraz, na podstawie uzyskanych dowodów badania, czy istnieje

istotna niepewność związana ze zdarzeniami lub warunkami, która może poddawać w znaczącą wątpliwość zdolność Grupy Kapitałowej do kontynuacji działalności. Jeżeli dochodzimy do wniosku, że istnieje istotna niepewność, wymagane jest od nas zwrócenie uwagi w naszym sprawozdaniu biegłego rewidenta na powiązane ujawnienia w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym lub, jeżeli takie ujawnienia są nieadekwatne, modyfikujemy naszą opinię. Nasze wnioski są oparte na dowodach badania uzyskanych do dnia sporządzenia naszego sprawozdania biegłego rewidenta, jednakże przyszłe zdarzenia lub warunki mogą spowodować, że Grupa zaprzestanie kontynuacji działalności;

- oceniamy ogólną prezentację, strukturę i zawartość skonsolidowanego sprawozdania finansowego, w tym ujawnienia, oraz czy skonsolidowane sprawozdanie finansowe przedstawia będące ich podstawą transakcje i zdarzenia w sposób zapewniający rzetelną prezentację.

Przekazujemy Radzie Nadzorczej Jednostki dominującej informacje o, między innymi, planowanym zakresie i czasie przeprowadzenia badania oraz znaczących ustaleniach badania, w tym wszelkich znaczących słabościach kontroli wewnętrznej, które zidentyfikujemy podczas badania.

Składamy Radzie Nadzorczej Jednostki dominującej oświadczenie, że przestrzegaliśmy stosownych wymogów etycznych dotyczących niezależności oraz, że będziemy informować ich o wszystkich powiązaniach i innych sprawach, które mogłyby być racjonalnie uznane za stanowiące zagrożenie dla naszej niezależności, a tam gdzie ma to zastosowanie, informujemy o zastosowanych zabezpieczeniach.

Spośród spraw przekazywanych Radzie Nadzorczej Jednostki dominującej ustaliliśmy te sprawy, które były najbardziej znaczące podczas badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego za bieżący okres sprawozdawczy i dlatego uznaliśmy je za kluczowe sprawy badania. Opisujemy te sprawy w naszym sprawozdaniu biegłego rewidenta, chyba że przepisy prawa lub regulacje zabraniają publicznego ich ujawnienia lub gdy, w wyjątkowych okolicznościach, ustalimy, że kwestia nie powinna być przedstawiona w naszym sprawozdaniu, ponieważ można byłoby racjonalnie oczekiwać, że negatywne konsekwencje przeważąby korzyści takiej informacji dla interesu publicznego.

Inne informacje, w tym sprawozdanie z działalności

Na inne informacje składa się sprawozdanie z działalności Grupy Kapitałowej za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2018 r. („Sprawozdanie z działalności”) wraz z oświadczeniem o stosowaniu ładu korporacyjnego, o którym mowa w art. 55 ust. 2b Ustawy o rachunkowości, które jest wyodrębnioną częścią tego Sprawozdania oraz Raport roczny za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2018 r. („Raport roczny”) (razem „Inne informacje”).

Odpowiedzialność Zarządu i Rady Nadzorczej Jednostki dominującej

Zarząd Jednostki dominującej jest odpowiedzialny za sporządzenie Innych informacji zgodnie z przepisami prawa.

Zarząd Jednostki dominującej oraz Członkowie Rady Nadzorczej Jednostki dominującej są zobowiązani do zapewnienia, aby Sprawozdanie z działalności Grupy Kapitałowej wraz z wyodrębnionymi częściami spełniało wymagania przewidziane w Ustawie o rachunkowości.

Odpowiedzialność biegłego rewidenta

Nasza opinia z badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego nie obejmuje Innych informacji. W związku z badaniem sprawozdania finansowego naszym obowiązkiem jest zapoznanie się z Innymi informacjami, i czyniąc to, rozpatrzenie, czy inne informacje nie są istotnie niespójne ze skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym lub naszą wiedzą uzyskaną podczas badania, lub w inny sposób wydają się istotnie zniekształcone. Jeśli na podstawie wykonanej pracy, stwierdzimy istotne zniekształcenia w Innych informacjach, jesteśmy zobowiązani poinformować o tym w naszym sprawozdaniu z badania. Naszym obowiązkiem zgodnie z wymogami ustawy o biegłych rewidentach jest również wydanie opinii czy sprawozdanie z działalności zostało sporządzone zgodnie z przepisami oraz czy jest zgodne z informacjami zawartymi w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym. Ponadto jesteśmy zobowiązani do wydania opinii, czy Grupa Kapitałowa w oświadczeniu o stosowaniu ładu korporacyjnego zawarła wymagane informacje.

Sprawozdanie z działalności Grupy Kapitałowej uzyskaliśmy przed momentem sporządzenia niniejszego sprawozdania z badania. Raport roczny będzie jednak dostępny po tej dacie. W przypadku, kiedy stwierdzimy istotne zniekształcenie w Raporcie rocznym jesteśmy zobowiązani poinformować o tym Radę Nadzorczą Jednostki dominującej.

Opinia o Sprawozdaniu z działalności

Na podstawie wykonanej w trakcie badania pracy, naszym zdaniem, Sprawozdanie z działalności Grupy Kapitałowej:

- zostało sporządzone zgodnie z art. 49 Ustawy o rachunkowości oraz paragrafem 71 Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 29 marca 2018 r. w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim („Rozporządzenie o informacjach bieżących” – Dz. U. z 2018 r., poz. 757);

- jest zgodne z informacjami zawartymi w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym.

Ponadto, w świetle wiedzy o Grupie Kapitałowej i jej otoczeniu uzyskanej podczas naszego badania oświadczamy, że nie stwierdziliśmy w Sprawozdaniu z działalności Grupy Kapitałowej istotnych zniekształceń.

Opinia o oświadczeniu o stosowaniu ładu korporacyjnego

Naszym zdaniem w oświadczeniu o stosowaniu ładu korporacyjnego Grupa Kapitałowa zawarła informacje określone w paragrafie 70 ust. 6 pkt. 5 Rozporządzenia o informacjach bieżących. Ponadto, naszym zdaniem, informacje wskazane w paragrafie 70 ust. 6 punkt 5 lit. c-f, h oraz lit. i tego Rozporządzenia zawarte w oświadczeniu o stosowaniu ładu korporacyjnego są zgodne z mającymi zastosowanie przepisami oraz informacjami zawartymi w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym.

Sprawozdanie na temat innych wymogów prawa i regulacji

Oświadczenie na temat świadczonych usług niebędących badaniem skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Zgodnie z naszą najlepszą wiedzą i przekonaniem oświadczamy, że w badanym okresie nie świadczyliśmy na rzecz Jednostki dominującej i Jednostek przez Nią kontrolowanych żadnych innych usług poza badaniem rocznych i przeglądem śródrocznych sprawozdań finansowych Jednostki dominującej.

Wybór firmy audytorskiej

Zostaliśmy wybrani do badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej uchwałą Rady Nadzorczej Jednostki dominującej z dnia 27.07.2017 r.

Kluczowym biegłym rewidentem odpowiedzialnym za badanie, którego rezultatem jest niniejsze sprawozdanie niezależnego biegłego rewidenta, jest Piotr Woźniak.

Działający w imieniu UHY ECA Audyt Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Sp. k. z siedzibą w Krakowie wpisanej na listę firm audytorskich pod numerem 3115.

.....
Piotr Woźniak
Kluczowy biegły rewident
Nr ewidencyjny 11625

Poznań, 01.05.2019 r.